

Déli Hírlap

Romániai magyarság napilapja, mely a délelőtti órákban jelenik meg vasárnap és ünnepek kivételével

Dr. VUCHETICH ENDRE

vezetősévé.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
TIMIȘOARA, Piața Brătianu 5.

KULCSÁR KALMAN
főmunkatára.

A Timiș-Torontál-i törvényszék időszakos lapok nyilvántartásában történt bejegyzés száma: 88. (Dos. No. 984/1938.)

Dr. VÁRNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő.

A tél megérkezett

Edig azt hittük, hogy ezidén csak nagykesőn fog megtisztelni látogatásával. De ime alig multak el az elő decemberi napok, máris fagyosra fordult az időjárás, és ott függenek az első jégesapok az ereszek alatt. Hiábavaló volt minden reménykedésünk, hogy hosszú tél után rövid tél következik, hiába kötötték a felet a karóhoz az időjósok, hogy az idén nem kell agódní, mert enyhe időjárással számolhatunk, ugyiszik a természet halomra dönti kedvező számításainkat. Igen, a természet is rideg, kegyetlen lett hozzánk. Földrengés, árvíz jobban dul, mint valaha mágszerle, s most dermesztő tüzenetét küldi máris esztendő legkietlenebb évszaka.

Jön a tél, jön a rövid napok és hosszú éjszakák időszak, amely annyi alkalmat ad a töprengésre s a rossz gondolatokra. S ezek az éjszakák még jobban megnyulnak, még hosszabbá válnak, ha elgondoljuk, mennyi elkeseredés, mennyi reménytelenség, mennyi hiábavaló munkakeresés lappang e keserves hajszán eltöltött rövid napok mögött. Azokban a szerencsétlenekben, akik csupaszon várják a telet, a végső kétségbeesés és reménytelenség dolgozik. Ezeknek az embereknek nagy része már tuljutott mindenben, okan közülük már azt sem tudják, hogy mi a jó és mi a rossz. A hosszú téli éjszakák a bűn indul utárá. Sokszor csak egy darab kenyérért, amely csillagíthatná farkaséhségét, sokszor néhány darabka áért, amelynek tíze felmelegítheti gémberedett tagait, indul el utjára a téli bűnöző.

Az idei tél, ha ismét kegyetlen lesz, még borasztlóbb lehet következményeiben, mint a tavalyi. Mert már idestova másfél éves világháború van mögöttünk, a szörnyű nemzetközi megpróbáltatás teljes gazdasági ziláltságával, amidőn a nyomoruság egészen elöntötte az embereket és sokan, szegények, elkesettek, már minden reményüket elvesztették. A szegénység és a kétségbeesés pedig igen gyakran örült dolgokat tanácsol, mert ebben a lázas állapotban elvesznek az enyém és tied, a magántulajdon körvonala. Betörések történtek már itt is, ott is, pedig alig köszöntöttek be az első hideg napok. S ha megkérdeznénk ezeket a nyomorszültö tolvajokat, bizonyára az volna a feleletük, hogy nekik már minden szabad, mert nekik nem jutott semmi.

Vajjon mi lesz később téli derekán, ha mindjobban felfokozódnak a megpróbáltatás gyötrelmei? Vajjon mi lesz, ha végtelenségbe torlódnak ezek a hosszú-hosszu téli éjszakák, komor és sötét gondolatok keltői és sötét és komor takarói a bűnnek? Valami megoldást kell keresnünk, hiszen a télnek még csak legkezdetén vagyunk és szegény még nem jalt éhen, nem dermedt meg fűtetlen szobájában. És dolgozik még benne az erkölcsi erő is, amely visszafordítja a kétségbeesett meggondolatlanságtól, kriminális tettektől. Meg kell akadályozni minden okkal és móddal a szabadságok kitérjesülését. Azoknak kell eltöprengeni a védekezés módján, akiknek van mit veszíteniük. Mert ma a nyomorgók megsegítése nem csak hegyes alamizsnálkodás, hanem egyszerűs mind igen üdvös biztosítás is. Jobb mint a védelemnek pusztán passzív formája.

Lehet dupla lakattal lezárni a kapukat, lehet vasrostélyt szerelni az ablakokra, lehet végrehajtani minden erőművi óvintézkedést. De ez mind nem elég arra, hogy igazán szembeszálljunk a nélkülözés, a kétségbeesés nyomán támadt veszedelmes eshetőségekkel. Hymódon fegyverkezni nem elég. Ennél sokkal többet ér az, ha csak a bűnözők hajlamosak a betöresre és lopásra és nem a szegények, az elkeseredettek. A bűnözőkkel el tud banni a törvény, a rend, de a szegényekkel akkor sem lehet mit kezdeni, ha bűnözők lesznek is. Mert az éhezőnek mindig megvan az a megdöbbentő nagy mentsége, hogy egy falat kenyérért követi el a tettet. S nincsen a világnak az a szigorú bírósága, amely ne érezne lelki-furdalást, hogy ezért súlyosan elítélje.

Keserű tény, hogy túlságosan sok a szegény, a nagyon szegény, az egészer nincstelen, aki nem tudja, hogy mi lesz vele holnap és nem mer még gondolni sem arra, hogy micsoda szenvedéseket hoz számára a tél. Segíteni kell ezeken minden emberi

ragaszkodásunkkal és szeretetünkkel, enyhíteni az ő megpróbáltatásait. Mert ha ridegen elfordulunk tőlük, akkor hiába kapaszkodunk a rendőrségbe, a megtorló igazságszolgáltatásba, mégis csak igen megdöbbentő elhatározásokat fognak nekik sugallni, a keserves kínzó, végtelenné tűnő téli éjszakák.

Az állam elleni bűncselekmények rögtönítélő katonai bíróság elé kerülnek

A hivatalos lap ma megjelent száma egy Antonescu tábornok-államvezető által aláírt rendelet törvényét közöl, amelynek értelmében a büntető törvénykönyv 205. szakaszától a 215. szakaszig felsorolt és minősített összes bűncselekményeket életfogytiglani kényszermunkával büntetik. Mivel ezen bűncselekmények a lázadásra vonatkoznak, elbírálásukra különleges haditörvényszéket létesítenek, amely három, a honvédelmi miniszterium által kinevezett, tá-

barnokból áll. Sürgős esetekben annak a hadtestnek a parancsnoka nevezi ki a katonai bíróságot, kinek területén a tettet elkövették. A különleges katonai törvényszék legkésőbb huszonegy óra alatt köteles ítéletet hozni és az ítélet kihirdetése után tíz órára végre kell hajtani. Ezekben az ügyekben semmiféle rendes vagy rendkívüli felelősségi jog nem illeti meg a vádlottakat.

Németország sürgeti a görög-olasz háború mielőbbi befejezését

Belgrádi jelentések szerint a jugoszláv lapok berlini tudósítói olyan értékeseket szereztek beavott német katonai körökben, hogy Németország a görög-olasz háborúnak mielőbbi felszámolását kívánja.

FRANCIA VÉLEMÉNY AZ ANGLIA ELLENI BOMBÁZÁSOKRÓL

Vichyből jelentik: Duval tábornok a Journal című lapban cikket írt, amelyben foglalkozik a Németország részéről állandóan megismétlődő légi támadások hatásával Angliában. Vélemé-

nye szerint ha a német támadások folytatódnak, néhány héten belül számos angol város romhalmazzá válik.

A németek légi fölénye jelenleg elvitathatatlan és a német hadvezetőség ezt a fölényt ki is használja. Amerikának és Kanadának a segítségével kétes értékűvé válik Anglia számára, mert a német buvárnaszádok az óceánon komolyan veszélyeztetik a tengerentúlról érkező szállítmányokat. Ezt a problémát Angliának meg kell oldania, ha nem akar elpusztulni.

Az angol pilóták tévedtek

Nemrégiben angol pilóták bombákat dobtak Marseille francia városra és nemcsak emberéletben okoztak veszteséget, hanem nagy anyagi kárt is. A francia kormány tiltakozott ez ellen és Vichyből érkező jelentés szerint az angol kormány a tiltakozó jegyzékre adott válaszában közölte, hogy a brit repülők tévedtek, mert abban a hiszemben voltak, hogy Genua fölött vannak. Az angol kormány egyébként kártalanítást ígért az okozott pusztításokért.

ANGOL REPÜLŐK SVAJC FELETT

Genfből jelentik: Tegnap este féltíz órától tíz óráig légi riadó volt Genfben, mert a város fölött két angol repülő jelent meg. Nem az első eset ez, hogy az angolok megsértik Svájc semlegességét.

NAGY OLASZ SIKEREK A TENGEREEN

A Popolo di Roma tengerészeti szakértője szerint november 12-től december 3-ig az olaszok legalább

huszonöt angol hadihajót semmisítettek meg,

vagy okoztak rajtuk súlyos sérüléseket. November 13-án Alexandria kikötőjében bombákkal telitalálatot értek el egy angol hadihajón egy másikat pedig 17-én légi torpedóval semmisítették meg. A Szardinia környéki tengeri csata alkalmával elsüllyesztettek egy brit páncélos cirkálót és december 2-án egy olasz buvárnaszád megtámadott egy ellenséges hajót, egy másik hajót pedig ugyanakkor megtorpedóztak. Az Atlanti-óceánon is sikerült egy torpedórombolót és több kisebb angol tengeri egységet elpusztítani. A legújabb sikeres támadás az olasz bombavetők részéről történt Kréta-szigete egyik kikötőjében vesztelő angol hadihajóra. Az olasz repülők két hadihajón telitalálatot értek el.

Nem lesz karácsonyi fegyverszünet

Rómából jelenti a Stefani-ügynökség: Pius pápa nemrégiben javaslatot tett a hadviselő feleknek, hogy karácsonykor kössenek negyvennyolc órai fegyverszünetet. Ezt a javaslatot Churchill angol miniszterelnök kereken elutasította. A Stefani-ügynökség az angol kormány ezen elhatározásához azt a megjegyzést fűzi, hogy ezen nem szabad csodálkozní, mivel az angol miniszterelnök képviselője az anglikán egyháznak és ez mindig a leghatározottabban és sokszor kihívó módon viselkedett a katolikus egyházzal szemben.

A NÉMET HIVATALOS JELENTÉS

A kedvezőtlen időjárás ellenére német repülők az elmúlt éjjel is bombázták Londont és Birminghamot. Mindkét városban a ledobott gyújtóbombák nyomán számos tüzet figyeltek meg. Légi harcban három angol repülőt lelőttek, de ugyanannyi német repülőgép is elveszett.

NÉMET BOMBAVETŐK LONDON FÖLÖTT

Londoni hivatalos jelentés szerint német repülők a tegnap esti órákban újra megjelentek London felett és a légelhárító útegek heves tüze-

Más ellenére is ledobták bombáikat. Más német repülő több dél-angliai város felett dobta le bombáikat. Ezuttal különösen gyújtó bombák estek nagyszámban a városokra és tüzeket okoztak.

AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Az olaszok a görög fronton támadásokat és ellentámadásokat jelentenek. Olasz harci repülőik igen eredményesen támogatták a gyalogság hadmozdulatát. Premeti és Perati között az

utat olasz bombavetőik használhatatlanná tették. Légi harcban öt ellenséges és két olasz repülőgép elpusztult. A Delfino nevű olasz buvárnaszád most tért vissza bázisára és parancsnoka jelentette, hogy

az Egeli-tengerben elsüllyesztett egy görög torpedórombolót.

Kelet-Afrikában egy ellenséges motorizált osztag támadását az olaszok visszautasították. Turint az angol repülőik az elmúlt éjjel bombázták. Egy polgári személy meghalt, három megsebesült.

Az angol parlamentben világbéke-értekezlet összehívását sürgették

A Rador táviratiügynökség jelenti Londonból: Az angol alsóház tegnapi ülésén folytatták a királyi trónbeszédre adandó válaszfelirat föllötti vitát. Többek között felszólalt Max Tom, a független munkáspárt vezetője, aki hosszabb beszédben

kifogásolta, hogy a londoni kormány miért nem állítja meg és miért nem hozza nyilvánosságra azokat a feltételeket, amelyek mellett béke volna köthető.

Pártja nevében azt követelte, hogy a legsürgősebben hívjanak össze egy békekonferenciát, ezen nincsen Németország és Anglia, hanem a világ összes nagyhatalmai és mindazon orszá-

gok képviselői is vegyenek részt, amelyek a most folyó háborúban érdekelték vannak.

A független munkáspárt elnökeinek beszédét többször zavarták meg és nemcsak a konzervatív és liberális párt, hanem a munkáspárt képviselői is ellenőzték a javaslatot. Attlee igazságügyminiszter válaszában a kormány nevében a felszólalásra és kijelentette, hogy véleménye szerint

a világ egyetlen parlamentjében sem lehetett volna hasonló tartalmú beszédet mondani.

Felsőház utáni a parlament négy szavazata ellenében az összes szavazatokkal elutasította a javaslatot.

Angol hajók kalózkodása semleges vizeken

Néhány nappal azelőtt angol hadihajók brazil felségjog alá tartozó vizeken feltartóztattak egy brazil hajót és annak fedélzetéről magukkal vittek huszonnémet utast. A német kormány erőlesen tiltakozott a semlegességnek ezen megsértése ellen, azonban eddig minden eredmény nélkül. Berlinben rendkívül jellemzőnek mondják azt, hogy az amerikai sajtó mélyen hallgat arról az incidensről, holott máskor ha nem angol érdekekről van szó, a legfélé-

kenyebben vigyáz a pánamerikai semlegességre. Lisszaboni jelentés szerint az angol hatóságok a gibraltári kikötőben tízenyolc nap óta visszatartanak egy másik brazil hajót. Ezen a hajón számos utas van, akik így kényszerüléssel az angolok háborús vendégszeretét érzik. A braziliai kormány elhatározta, hogy most egy másik hajót küld Gibraltárba azzal a rendeltetéssel, hogy a lefoglalt hajó utasait fedélzetére vegye és hazaszállítsa.

Két légvédelmi gyakorlat lesz kedden és a közönségnek szigorúan alkalmazkodni kell az utasításokhoz

December 10-én — mint már jeleztük — Temesvárott légvédelmi gyakorlat kezdődnek. Ezen a napon két gyakorlat lesz és pedig az első délelőtt fél tizenegyre és tizenkét, a második este hat és hét óra között

fognak megtartani. A légvédelmi gyakorlat idején a lakosságnak az óvóhelyekre kell sietni és a riadó kezdetétől a befejezésig szírenabugásig kell ottmaradni. A légvédelmi gyakorlat idején minden utcai forgalom szünetel és

az utcákon sem gyalogosok, sem pedig járművek nem közlekedhetnek.

Az esti gyakorlat idején elsötétítés is van. Az utcák kirakatai nem lehetnek kivilágítva, a lakások, hivatalok és nyilvános helyiségek ablakából semmiféle fény nem szivároghat ki. Az ablakok redőnyeit le kell húzni, ahol pedig a teljes elsötétítés nem lehetséges, ott kötelező az ablaktábláknak fekete papírral való bevonása.

A légvédelmi gyakorlatokkal kapcsolatosan Temesvár város légvédelmi hivatala újból felhívja a gyárak, kereskedelmi és ipartelepek, iskolák, bérházak, közhivatalok, vendéglők és kávéházak kiképzett légvédelmi vezetőit, hogy szombaton délelőtt nyolc és tizenkét óra között

a városháza első emeleti nagytermében gyülekezzenek, ahol átveszik a szükséges utasításokat.

A háztulajdonosokat is közelről érdekli a

légvédelmi gyakorlat, mert 328 olyan, két emeletől öt emeletig terjedő házban jelölt ki a légvédelmi hivatal, amelyek házaknak a légi gyakorlatokon szereplők lesz. Ezek a házak szombaton délelőtt Adapost felirású kartontáblákat kapnak, amelyek a kapuk mellett december 10-ig felerősítendők. A végleges bádógtáblákat a jövő héten osztják ki. A menhelyeket illetőleg az utcánjáróknak egyelőre nem kell a pincébe vonulniuk, hanem a kapuk alatt maradhatnak.

Este kilenc óra után riadó esetében a járókelők már nem mehetnek a házakba, nehogy a sötétben lopások fordulhassanak elő.

A józsefvárosi Dragalina-téren lefolyó légvédelmi gyakorlat feltétele az, hogy egy repülőgép bombát dob le, az felrobban, házakat gyújt meg és felnemrobbant bombák is fekszenek a közelben. Petárdákat fognak használni, amelyek füstöt támasztanak. Ekkor megjelenik a rendőrség, a tűzoltóság és a mentők.

A város polgármesteri hivatala felszólítja a háztulajdonosokat, közhivatalok vezetőit, iskolák igazgatóit és a nyilvános helyiségek tulajdonosait, hogy a légvédelemmel kapcsolatos és közhírré tett intézkedéseket tartalmazó **falraaszásokat** mindenütt és pedig hozzáférhető helyen kifüggeszessék, hogy azokat az érdekelt közönség olvashassa. Az utasítások be nem tartása büntetést von maga után.

Berlini lap a légionista Romániáról

A Berlinben megjelenő Deutsche Allgemeine Zeitung Schuhmacher újságíró tollából cikket közöl, amely foglalkozik a légionista Romániával. Megállapítja, hogy Romániában a lelkei nagy ferraradalmi változása ment végbe. A légionista Románia a Capitan elvein alapszik, amelyek sokan egyeznek a Führer és a Duce eszméivel. Az új román közgazdasági életnek ugyanolyan alapjai vannak, amelyek a tengelyhatalmak: közgazdaságát jellemzik. Antonescu tábornok-államvezető és Horia Sima uralomra jutásukkor kijelentették, hogy nem jönnek üres frázisokkal, mert ez nem is felel meg a légionárius szellemnek. Egy államvezető és katonákkal dolgozik Romániában a három hónapos eredmények önmagukért beszélnek és megnyitják a jövő nagy fejlődését.

Spanyol járvány Los Angelesben

Los Angelesben spanyol járvány támadt, mely rövid néhány nap alatt ijesztő mérvet öltött. A városban 55.000 megbetegedés történt. A legnagyobb nehézséget az okozza, hogy kevés kivétellel az összes orvosok is megbetegedtek, ugyancsak a kórházak személyzete is. Eddig hetven haláleset fordult elő. Az egészségügyi hatóságok mindent elkövetnek, hogy megakadályozzák a járvány továbbterjedését, de szinte tehetetlenek annak gyors elharapozásával szemben. Mivel a városból sokan igyekeztek a járvány elől menekülni, a spanyol nátha a Csendes-óceán partján több más városban is fellépett.

Meghalt Kubelik Jan

Kubelik Jan, a hírneves cseh hegedűművész, tegnap rövid betegeskedés után hatvan éves korában meghalt. Kubelik már tizenkét esztendősen kezdte a zenei tanulmányait és a prágai konzervatóriumon Szevcsik tanítványa lett. Itt nyolc évig fejlődött tehetsége, majd hangversenykörutat rendezett és ennek folyamán bejárta nemcsak egész Európát, hanem Amerikát és Oroszországot is. Káprázatos technikájával és csillogó előadóművészetével meghódította az egész világot. Igen gyakran tartózkodott Magyarországon ahol 1903-ban feleségül vette Széll Farkas ítélőtáblai tanácselnök Marianne nevű leányát és ugyanakkor magyar állampolgár is lett. Később birtokot is szerzett Magyarországon. Hangversenyait a világháború után is rendezte és mindvégig egyike volt a hegedű legnépszerűbb virtuózainak. Kubelik azonban nemcsak előadóművész volt, hanem maga is foglalkozott zeneszerzéssel. Hat hegedűversenyt írt, amelyek igen nagy népszerűségnek örvendenek a zeneértők körében.

A senki aranya. Bucurestiből jelenti a Rador: A legutóbbi nagy földrengés alkalmával Samsonovici tábornok házában falai is megrepedtek úgy, hogy le kellett bontani. A bontás alkalmával az egyik falban igen sok aranybélz találtak. Az ügyben a vizsgálóbíró tegnap kihallgatta a tábornokot, aki azonban kijelentette, hogy a talált arany nem kénezi tulajdonát, és fogalma sincsen, hogyan került a falba. Ily módon a falba rejtett arany rejtélyét nem sikerült megoldani.

Uveletes gyógyszertárak

Pénteken, december hatodikán a következők gyógyszertárak tartanak éjszakai szolgálatot:

TEMESVÁR:

Belvárosban a Libertatii-téren levő C. Jahner gyógyszertár.

Gyárvárosban a Badea Cartan-téren levő Maszallits gyógyszertár és a Stefan cel Mare-utcában levő Zeiner gyógyszertár.

Erzsébetvárosban az Axente Sever-téren levő Roxin-gyógyszertár.

Józsefvárosban a Bratianu-utcában levő Diana-gyógyszertár.

Mehalában a Corvin-gyógyszertár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszertára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

ARAD:

Janka, Bul. Regele Ferdinand.

Weisz, Avram Jancu-tér.

Dr. Dick, Mărăsesti-utca.

CAPITOL

MARLENE DIETRICH
legnagyobb filmjében

Shanghai expressz

CLIVE BROOK,
WARNER OLAND,
ANNA MAY WONG

APOLLO

A postamester

Puskin novellája után. A szép Dunja tragikus életsorsa. Egy fiatal szív vágya a szerelem, a pompa és a nagyvilági élet után...

A főszerepekben:

HEINRICH GEORGE, HILDE KRAHL

— Temesmegye prefektusa hivatalában. Menadie Ilie tanár, Temes-Torontálmege prefektusa, aki több napon keresztül hivatalos ügyekben a fővárosban tartózkodott, hazaérkezett.

Üsszeütközött két repülőgép a piperai repülőtér közelében és egy román repülőszázados életét veszítette

A honvédelmi minisztérium légügyi államtitkársága jelenti hivatalosan: December 4-én délután tíz perccel három óra előtt két gyakorló repülőgép a piperai repülőtér közelében a levegőben összeütközött. Az egyik repülőgép, amelyet Popescu Dumitru repülőszázados vezetett, lezuhant és a gép roncsai maguk alá

temették a századost, aki nyomban meghalt. A másik repülőgépet egy német tiszt vezette, akinek sikerült kényeszerleszállást végezni. A román repülő Popescu Dumitru századosban, akit a társaságban Pufinak becéztek, egyik igen értékes tagjukat veszítették.

Amerika nem ad kölcsönt míg Anglia a régi adósságokat nem rendezi

A háborúhoz nemcsak bátorság és kitartás, hanem — amint azt már Montecuccoli is megállapította — mindenekelőtt és mindenekelőtt pénz szükséges. Ezt az igazságot érzi most Anglia, amikor állandó erőfeszítéseket tesz, hogy Amerikában kölcsönt kapjon.

Két-három milliárd dollár kölcsön folyósításáról van szó, amelyet a nagy magánbankoktól szeretne megkapni. Az amerikai pénzemberek azonban rendkívül óvatossá és különösen amióta Lohian kedvezőtlen nyilatkozatokat tett az angol gazdasági viszonyokról rendkívül tartózkodóan viselkednek.

Philipps, az angol kincstári hivatal államtitkára most Newyorkba érkezett és a lapoknak adott nyilatkozataiban igyekszik a kellemetlen hatást ellensúlyozni. Rendkívül óvatossá nyilatkozataiban és az újságírók kérdéseire nem adott határozott választ még abban a tekintetben sem, hogy vajon a kölcsönügyben jött-e tárgyalni.

Annyit mondott csak, hogy

Anglia amerikai bevarsárlásait egyelőre készpénzzel fizeti,

azonban nem bízhatja magát teljesen csak saját tartalékaira.

Philipps tapogatózásai ugyilatszük nem jartak a kívánt eredménnyel, mert Newyorkból érkező legújabb jelentések szerint

az angol kormány — legalább egyelőre — lemondott azon tervéről, hogy új hitelt vegyen igénybe az Egyesült Államokban.

A kölcsönről való lemondás főoka állítólag az, hogy Amerika a kölcsönt megelőzően Anglia amerikai követeléseinek felszámolását követelte, nem utolsó sorban pedig, hogy előbb a világháborús adósságok nyerveinek rendezést. Az Egyesült Államok törlesztés fejében hajlandók volna a Queen Mary és más nagy angol személyszállító hajókat is elfogadni. Erről azonban Anglia hallani sem akar.

Jövő héten újra megkezdí működését a temesvári városi tejközpont

A temesvári városi tejközpont, amelyet hozzá nem értő vezetés miatt két esztendő előtt bezártak, újból megnyílik. Éveken keresztül nagy ráfizetéssel dolgozott a városi tejközpont, a vevőközönsége pedig egyre apadt. Két év óta a milliókat érő gépek használatlanul vesztettek. A Déli Hírlap számos esetben sürgette a városi tejközpontnak újból való megnyitását. Szükséges ennek működése elsősorban közegészséges szempontból, hogy a közönség, a sok kórház és intézmény tiszta és pasztörizált tejet kapjon, szükséges azonban a tejközpont működése azért is, hogy ne engedje a tejjel és vajjal való szorsrát felburjánözni.

Temesvár város mostani vezetősége hetek

előtt elhatározta, hogy a tejközpontot újból megnyitja. Az épületekben tisztogatás és átalakítás folyt, a gépi berendezéseket pedig újból használható állapotban hozták. A berendezést kiegészítették és minden rendben van ahhoz, hogy a tejközpont újból működjék. A városi tejközpont vezetője Dancila mérnök, a temesvári mezőgazdasági fakultás tanára lesz. Dancila mérnök elsőrangú tejspecialista, aki Németországban tejműszaki doktorátust szerzett. Radu Ilie polgármester és Bocea Alexandru polgármester tegnap megtekintették a rendező tejközpontot és a látottak fölött megelégedésüket fejezték ki. A városi tejközpont december 15-én kezd meg újból működését.

Elítélték Csányi Mátyás aradi zeneszerzőt

Három hónapi fogház az eltűnt librettó miatt

Csányi Mátyás aradi zeneszerző és karmester nevét sokan ismerik, hangversenyeken vezényelt és többször saját szerzeményeit is dirigálta. Neve most ismét forgalomba került, ezúttal azonban nem zenével kapcsolatosan.

A zeneszerző néhány héttel ezelőtt a bíróság elé került, mert librettó sikkasztással vádolták. Az érdekes ügy előzményei a következők: Egy János nevű aradi fiatalember operettszöveget írt, amelyhez azonban nem volt zenéje és a darab megzenésítése tekintetében Csányi Mátyással kezdett tárgyalni. A librettó szerzője megegyezett a komponistával és megállapodtak a határidőben is, amelynek eltelte előtt a zeneszámoknak készen kellett volna lenniük. János azonban hiába sürgette a dalbetéteket, a zeneszerző különböző akadályokat emlegetett

és az operett elkészítése egyre késétt. Csányi előlegképen 300 leit vett fel a librettistától, aki végül is beperelte a komponistát. Így került Csányi Mátyás az aradi törvényszék második tanácsa elé.

A bíróság több tárgyalást tartott az ügyben, tanukat hallgatott ki, Csányi ugyanis tagadta, hogy Jánosnak tartozna valamivel és állítása szerint a kérdéses zenés vigjáték szövegeknöyvét visszaszármaztatta az írónak.

Jánosí viszont ezzel szemben azt állította, hogy Csányi átírta, egyes helyeken kijavította a darabot és azt Budapestre küldte ott élt leánynak, értékesítése, illetve színháznál való elhelyezése végett. A vádlott erre az állításra vonatkozólag azt vallotta a bíróság előtt, hogy valóban küldött Pesten élő leányának egy darabot,

Aranyér ellen
Goedecke féle Anusol!

de az nem a Jánosíól megzenésítés céljából átvett libretto volt, hanem más szerző műve.

A törvényszék most hirdetett ítéletet a zeneszerző ellen indított perben és

Csányit három hónapi fogházbüntetéssel sújtotta,

az ítélet végrehajtását azonban felfüggesztette.

Megváltoztatott temesvári utcanevek

Temesvár város vezetősége határozatot hozott, amellyel több utca nevé megváltoztatata. Így a színházról a józsefvárosi pályaudvarig vezető egyenes utat, amelynek régebben Duca-ut, újabb időben pedig II. Carol-ut volt a neve I. Mihály király-utnak nevezték el. A belvárosi Libertati-térről a Hunyadi-kastélyig vezető utcának, amelyet két esztendő óta 24 Februari-utcának neveztek, visszaadták a régi Solderer-utca nevet, amelyet az Temesvár egyik volt polgármesterének emlékére kapott volt. A belvárosi Sfantul Ioan-utca és Milano-utca közti I. G. Duca-utcaát Turin-utcaának nevezték el.

Közvetlen személykocsik a vasut téli menetrendjében

Megírtuk, hogy december 10-én életbe lép a vasut téli menetrendje. Az új menetrendben a közönség kényelmére számos vasutvonalon közvetlen kocsikat járat a vasuti vezérigazgatóság. Erdélyben és a Bánságban a következő vonalakon járnak majd közvetlen vasuti személykocsik: Bucuresti—Tövis—Arad egy-egy rapidpár és egy-egy gyorsvonatpár. Bucuresti—Resica két vonatpár, Bucuresti—Kiskapos—Nagy-szeben két vonatpár, Temesvár—Bázias négy vonatpár, Temesvár—Oravica két vonatpár, Bucuresti—Budapest egy vonatpár, Bucuresti—Versec két vonatpár, Temesvár—Versec két vonatpár, Temesvár—Nagykikinda egy vonatpár és Temesvár—Versec két vonatpár szerelvényéhez csatoltan.

Bolgár-német barátság

Szófiai jelentés szerint a Slovo című bolgár lap foglalkozik az ország külpolitikájával és megállapítja, hogy Bulgária mindig bizonyos sorsközösségben élt Németországgal és ez a közösségi érzés a világháború folyamán a legbensőségesebbé vált. Anglia most mindenáron keresi Bulgária barátságát, elfelejti azonban, hogy a Páris környéki békeszerződés megkötése után Németország volt az egyetlen hatalom, amely célkitűzései közé vette a bolgár igazságtalanságok jóvátételét. Bulgária sem ezt a segítséget nem felejtetheti el, de az elmúlt husz év alatt elszennvedett elnyomatást sem.

Már ez is gyanus. A Rador newyorki jelentése szerint az angol kormány megtitotta a postahivatalokrak, hogy a táviratok továbbításánál — amint ez az egész világon szokásos — feltűntessék a távirat elküldésének óráját.

URANIA (Arad)

Telefon 12-32. Előadások 5, 7, 15, 9, 15 órakor

Ma, orszácos prem er!

Szigoruan csak 16 éven felülieknek!

ASSZONYOK, LEANYOK, FERFIK, FIGYELEM!

A fiatal leány a szerelem választóján... az érzékeny és szenvedő anya... a törvénytelen gyermek... Minden idők leghatalmasabb s e x u á l i s problémáját boncolgató társadalmi filmje!

Leányok örvényben

Kreuzweg einer Liebe hatalmas regénye nyomán. Uj Ufa- és Luce-hiradó.

Délután 3 órakor nagy Mikúis-délután, ajándéksorsolással A jó gyermekek részére „krampuszok”

„Vasálarcos”

= HIREK =

Aradi szerkesztőség és főküldőhivatal: Bratianu-u. 2-4.
(Minorita palota.)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Szűrtételek hátsó való kébesítéssel együtt magánok-nak havonta egyelőre 230 lel, félve 450 lel, egész évre 500 lel. Nyugdíjasoknak hátsó való kébesítéssel együtt havonta hetven lel, negyedévre 200 lel, félve 400 lel, egész évre 500 lel. Magyarországon havonta 4 pengő, negyedévre 12 pengő, félve 22 pengő és egész évre 40 pengő.
Külföldieknek, közhivatalosoknak és köznevelőknek, egy-raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak egy-évre 1200 lel kébesítéssel együtt.

TELEFON:

Aradi szerkesztőség és főküldőhivatal: 13-17.
Timisoara szerkesztőség és küldőhivatal: 23-19.

Sűrű köd

terjeng és rosszkedv telepedik be szívünkbe, ahogyan ott lapul az üvegáron a köd. Dolgozunk pár az íróasztalnál, vagy olvassunk meg olyan érdekes regényt is, vagy próbáljunk szenderegni, elaludni a mindent feledtető ágyban, hiábavaló ez a törekvés. A természet nedves lehelete belepi gondolatainkat, a szobában gubbasztó tárgyakat, ködpárával vonja be még a párnánkat is, a plapint, amellyel takaró-zunk.

Szomorú és bágyatag most minden. Törpék és melák még a házak is, roaktag félárnyék-ba borulva, mintha csak legugolnának a mé-lyenjáró, ólomszínű felhők terbe alatt. Olyan vigasztalannak érzik magukat még az élette-len tárgyak is, olyan számkivetettnek, mintha a hideg kőkockákon is áttörne a természet melankóliája. Sunt lacrimae rerum, — vannak a dolgoknak könnyei, tartja a régi latin köz-mondás. Szomorú a város, szomorúak a más-kor olyan vidám utcák, szomorúak a parkok, hogy nem éri már őket a patakzöld vidám nap-fény, hogy eltűntek a csillagok, amelyek mint millió és millió ékszer, tündököltek, ragyogtak az éjszakai égbolton.

Minden álmos és kedvtelen. Behuzódunk a szobánkba és akaratlanul is átadjuk magunkat a gondjainknak, amelyeknek terne még száz-szorta jobban lever és nyomaszt ebben a kiet-len szürkeségben. Ez az őszi napok betegsége, mikor az ember állapota hasonlít a beteg ma-dáréhoz, mikor az ember olyan, mint a bus éneklő madár, amely tollát felborzolva gub-baszt kalitkájá lécén, szibbadtan és mégis nyugtalanul, fájdalommal fájdalom félszen-de-rében. Ilyenkor nem találjuk a helyünket. Ilyenkor még kedves emlékeinket sem idézhet-jük, mert illataikat, színeiket eltűrtli a pára-köd. Ilyenkor ne idézzük szép idők szép élmé-nyeit, mert minden himporok leperog, mint a pillangó, amelyet kíméletlen kéz markol meg. A sötétség mindjobban beolvad a borulatba, mindhamarabb köszönt be a végtelennek lát-szó éjszaka. Az éjszaka, amely mind nagyobb darabot szel le az egyre keskenyedő nappalból. A ragyogó nappalok után jönnek a hosszú-hosszu éjszakák.

Ilyenkor sokáig nem tudunk elaludni és visszaalmodjuk a gyönyörű ragyogó nyarat. A nyarat, amelynek új beköszöntését már any-nyira várjuk, pedig alig hogy elbucszott töl-lünk. Várjuk a nyarat, amely forró sugaraival visszateremt minden ember legnagyobb kin-csét, a derűt, a reményteli életkedvet. (F.)

— A király látogatása nagynénjénél. A király öfelsége tegnap meglátogatta lieana főhercegnőt a brasi kastélyban és ebédelt ott maradt. Délután autó-val visszatért a fővárosba és utközben a lakosság lelkesen ünnepelte.

— A légionista propaganda vezetője, Bucu-restiből jelenti „Rador: A légionista propagan-da és sajtó vezetésére és megszervezésére Cos-movici H. kapott megbízást.

— Pop Valér hazakerült. Bucurestiből jelen-lik: Pop Valér meghatalmazott miniszter, aki a ro-mán—magyar vegyes bizottság vezetője volt, külön-leges megbízatással heteken át Berlinben tartózkod-tott, ahonnan tegnap visszatért Bucurestibe.

A kommunizmus elleni harc nem irányul egyben Szovjetország ellen is

A moszkvai Tass-iroda jelenti Tokióból: Ohashi helyettes japán külügyminiszter decem-ber elsején közölte Szovjetország Tokió-i követével, hogy a japán és a kínai nemzeti kormány között létrejött megegyezés harmadik pontja, amely a kommunizmus elleni harcról szól, nem irányul távolról sem az orosz szovjet ellen. A japán-kínai paktum ezen pontja kizáró-lag belső természetű intézkedéseket céloz és nem

befolyásolja majd Japán azon törekvését, hogy Oroszországhoz való kapcsolatait rendezze. Er-re az értesítésre Smetanin, az orosz szovjet to-kiói követe azt válaszolta a japán külügyminis-teriumnak, hogy Oroszország a japán kormány nyilatkozatát tudomásul veszi és szükségesnek tartja kijelenteni, hogy az orosz Szovjetunió-nak Kinához való politikája változatlan marad.

— Ma nincs általános munkaszünet. A mun-kaügyi minisztérium közli, hogy december 6, Szent Miklós napja nem általános munkaszüneti nap. A gyárak és műhelyek dolgoznak és a ke-reskedések nyitva maradnak. Csúpán a közhiva-talokban szünetel a munka.

— A régi egy leisek kicserélése. A pénz-ügyminiszter közlése szerint a régi egy leise pénzértékek becserélése december 31-én véget ér. Január elsejétől kezdve a régi egy leisek többé nem érvényesek.

— Verdi halálának évfordulója. Rómából jelen-tik: Verdi halálának negyvenedik évfordulója alkalmából, december 1-én a római Angyalok-bazilikában előadják Verdi híres Requiem című művét. A zenekar százhatvan kiváló zenetanárból fog állani, az éneklők Olaszország háromszáz legkitűnőbb énekesé-ből.

— Az aradi légionisták nyersanyaggyűjtési moz-galma. A légionista mozgalom aradi szerveze-tének parancsnoksága felhívást bocsátott ki, amelyben az aradi légionistáknak kívül a közönséget is felszólítja, hogy az ipar részére szükséges különböző nyers-ananyagokat gyűjtsenek. A felhívás hangsúlyozza, hogy ócska vas- és pléhdarabokra, nyers, vagy ki-fűzött csontra, használt rongydarabokra, papírhul-ladékokra, gummidarabokra és tört üvegekre van szükség. Az összegyűjtött nyersanyagok mennyisé-géről és gyűjtési helyéről Morariu R. tanárt (tele-phon 1770), vagy Hodiuc I. légionistát (telefon 2213) kell értesíteni és a légió gondoskodik az összegyű-jtött nyersanyagok elszállításáról.

— Elemelezési tárgyalások Magyarországon. Bu-dapestről jelenti a Rador: Tegnapi Teleki Pál gróf miniszterelnök elnökelete alatti közigazgatási értekez-let volt, amelyen valamennyi közigazgatási vezető-ember és az ország összes polgármesterei résztvet-tek. Az értekezleten a közlelmzés fontos kérdéseit vitatták meg.

— Letartóztatott bankigazgató. Bucuresti-ből jelenti a Rador: Az ilfovi törvényszék ügyészsége letartóztatási végzést bocsátott ki Niculescu I. D., a Banca Romaneasca igazgatója és Haim Aron ellen, mivel devizákkal és arany-nyal üzérkedtek. A letartóztatási végzést a de-vezák és nemes fémek forgalmáról szóló törvény alapján adták ki. A letartóztatás megerősítése ma kerül az ilfovi törvényszék elé.

— Mikulás-est Aradon. A gyermekek által várva-várt Mikulás-napot az aradi apróságok ebben az évben is hagyományos külsőségek között ünnepe-lték meg. Ebből az alkalomból Arad egyik legnagyobb ritmikus tornaiskolájában — F. Vass Boriskánál — nagyszámú gyermekereg gyűlt egybe, hogy meg-hallgassák az ősz Mikulásapó dicsérő vagy dorgáló szavait. A kitünően maskirozott Mikulásnak — Hor-váz II. tótanárnőjelöltnek — minden tanítvány-hoz volt néhány kedves és sok esetben általános de-rültséget keltett szava. Mintegy ötven fiucskát és leánykát szólított maga elé a nagyszakállú Mikulás és mindegyiknek egy-egy csomag cukorkát adott ajándékba.

— Halálozás. Temesvárott meghalt Boara Katalin született Steiner hatvannyolc esztendő-s újságíró, aki hosszú éveken keresztül a Déli Hírlapnak volt elárústónője. Temetése ma, pénteken, délután négy órakor megy végbe ró-mai katolikus szertartás szerint a gyárvárosi temetőben.

— Holttest a Maros partján. Arad határában, az ugynevezett Hármás-szigeten jól öltözött ismeret-len férfi holttestét vetette partra a víz. A kopasz fűzfák tövében megtalált holttest ruhájának zsebé-ben semmilyen iratot nem találtak, és így személy-azonosságát még nem sikerült megállapítani.

— Anglia szövetséges kormányai mozgó-síthatnak Angliában. Madridon keresztül érke-zett londoni jelentés szerint Mander képviselő egyik interpellációjára Attlee őrnagy, az angol kormány tagja, kijelentette, hogy a Nagybrí-tanniával szövetséges kormányok, amelyeknek székhelye Londonban van, feljogosultak, hogy Angliában levő alattvalóikat zászló alá hívhas-sák. Ezek a Londonban székelő szövetséges kormányok mind emigráns államférfiakból ala-kultak meg.

Mozi

A notredamei toronyőr

FORUM (ARAD)

Amit a pénz, a rendezői ötlet és a színészi mun-ka összehordhat, azt mind beadták ebbe a nagy történelmi filmben. Amerika újra kitétt magáért, hogy a filmgyártás terén vitathatatlan és szinte megsemmisítő fölényt megmutassa. Technikájuk briliroz. Felépítették a középkori Páris, megleve-nítették a középkori élet minden jellegzetességét, pazarul dobják szíre — mint megvadult ménest — a tömegjeleneteket és a legmélyebb emberi érzelme-ket és szenvedélyeket lehelni bele az egyéni akciókba és tömegjelenetekbe a rendezői zsenialitás. Se bá-mulatos technikai és rendezői bravur az egyéni szí-nezi teljesítmények különleges értékével is dicse-kehdhet. Charles Laughton, ez a csodálatos és egészen egyedülálló amerikai művész mesteri alakítója az emberi teherviselés legvégső határán járó Quasi-modonak. Szerepének félelmetes és valóban csak ál-tala megjátszható mélységeit tetézte egy olyan maszkkal, amire fogható még sohasem volt a film történetében. Hogy a pupos, ferdearcu és szemű, gnómszerű toronyőrt hogy tudta így magára venni, külön tanulmányt érdemelne. De nyilvános megosto-roztatásának és pengellégre állításának az arcjátéka már szinte valószínűtlenül felette áll a legnagyobb színészek emberábrázolási művészetének is! A má-sik nagy emberi teljesítmény O'Hara filmszínésznő, aki talán egyszerűbb és emberibb eszközökkel, de szintén felejtethetetlenül csillogtatja meg az emberi érzések egész skáláját és égeti bele az üldözöttek ré-mületének, nyugtalanságának és kiszolgáltatottsá-gának érzéseit a nézők lelkébe. Az egész film tulaj-donképpen a borzalom, a vérfagyasztó borzalom je-gyében áll, mégis elbűvöl mindenkit és humánus ér-zelmekre ragad. Dicséretükre legyen mondva az ame-riakaiaknak, a kényes részletekben bővelkedő meséi erkölcsileg kifogástalanul rendezték és játszották meg. A filmet világszerte nagy siker kísérte és az aradi repíz alkalmat nyújt azoknak, akik még nem látták, hogy elmélyüljenek korunk egyik legnagyobb szerűbb moziélményében. Nem is beszélve arról, hogy sokan lesznek, akik ismét megnézik. (—rk—)

MOZIK MŰSORA:

Pénteken, december hatodikán:

ARAD:

Corso: A néma vár (francia film).
Uránia: Lányok az örvényben (német film).
Forum: A Notre Dame-i toronyőr (angol film)

TIMISOARA:

Apollo: A postamester. (Német film).
Capitol: Sanghaj express (argol film).
Scala: Hulló csillagok (francia film).

FORUM Arad

A nagyfilmek színháza.

Ma, minden idők legnagyobb filmje a XX. század legmonumentálisabb és legnagyobb filmalkotása, VICTOR HUGO ha hatátlau regénye után **A Notre-Dame-i toronyőr** Charles Laughton és Maureen O'Hara-val WILLIAM DIETRELE rendezésében. E'adások 3, 5, 7-15 és 9-30 órakor

Telefon 20-10

Soha annyi édesség

nem fogyott még Mikulás-nap előestéjén, mint ebben az esztendőben. Tegnap este a város valamennyi cukorkaüzletében veszedelmes tolongás volt. Az emberek egymáshoz préselten szorongtak a boltokban és egyre újabb rajok nyomultak be az ajtón. A tulajdonosok és alkalmazottak nem győzték a munkát és ha háromszor annyian lettek volna, akkor sem tudták volna a sok vevőt rendben kiszolgálni. Késő estig tartott a mikulási vásár és csak akkor ért véget, amikor a boltok polcai teljesen üressé váltak. Miért vettek most az emberek annyi édességet, mint eddig még egyetlen Mikuláskor sem? Alighanem így akarják magukat kárpótolni az élet sok keserűségéért. (Andorás)

— **Öfelsége a német csapatok gyakorlatain.** A király Öfelsége tegnap délután Targoviste közelében megtekintette a német csapatoknak egyik gyakorlatát. Kíséretében volt Antonescu tábornok, aki meglátogatott több kaszárnyát és a tüdővészellenes szanatóriumot is megtekintette.

— **Megindult a havazás.** Pénteken hajnalban Temesvárot és a Bánság nagy részében is megindult a havazás. Reggel hat óra már hótakaró borította a házakat, az utcákat, kerteket és mezőket. A havazás lassan, de megszakítás nélkül tartott az éjszakai sötétség sötétoslása után is. A nappal világitásában szálltak szálltak a magasságból lefelé a csillogó, fehér hópihéek. Erdélyben és a predeali kerületben is már havazik. Európa más országaiban is télies az idő. Jugoszláviában — mint megirtuk — hóviharak dühöngenek. Bulgáriában dermesztő a hideg és helvenkint tizenhét fokot ért el. Sok helyen az autóbuszjáratokat a nagy hó miatt beszüntették. Spanyolországban havazik és a folyók befagytak.

— **SVAJCIBAN SEM FENÉKIG TEJFEL.** A Rador herri jelentése szerint a svájci államadósságok ez év végéig 1730 milliót tesznek ki, a jövő évben pedig 2800 millióra emelkednek. Erre való tekintettel a kormány felhívta az ország lakosságát, hogy a legszigorúbb takarékoság elveihez alkalmazkodják. Semmiféle áldozat nem lehet túl nagy, ha ennek ellenében sikerül Svájtól távortartani a háborút.

— **Építési kölcsön városi tisztviselőknél.** Temesvár városa évek előtt több millió leles alapot létesített, amelyből egyes tisztviselőknél házépítési kölcsönt adott. Az alapból jelenleg még 200.000 lei áll rendelkezésre, amelyből kistisztviselőket és alkalmazottakat részesítenek kamatmentes, ötötől tizenöt ezer leig terjedő kölcsönökben. A kölcsönigénylők december 15-ig terjesszék be kérvényüket a polgármesteri hivatalhoz.

— **Kigyulladt egy repülőgép — hat halott.** Newyorkból jelentik: Ekv utasszállító repülőgép, amely Newyorkból Chikagóba érkezett, utjának végén nagy viharba került, majd kigyulladt. Az égő repülőgép a földre zuhant. Utasai közül hat meghalt, tíz pedig súlyos sérüléseket szenvedett.

— **Felmentette a bíróság az aradi városi mozik volt igazgatóját.** Stefanut Sabint, az aradi városi mozik volt igazgatóját azzal vádolták, hogy különböző szabálytalanságokat követett el, a könyveket nem vezette rendesen stb. A törvényszék első tanácsa elé került az ügy és az ítélet most hangzott el, amely szerint Stefanutot felmentették a vád és következményei alól. Megállapítást nyert ugyanis, hogy a volt moziigazgató nem volt könyveléssel megbízva, munkaköre csupán a személyzet ellenőrzése és a filmek leköltése volt, könyvelési szabálytalanságok miatt tehát nem vonható felelősségre.

— **Élelmiszerüzletek tulajdonosainak figyelme.** A rendőrség közizgazgatási osztálya felhívja az élelmiszerüzletek, hentesboltok, tejcsarnokok, péküzletek, cukrászdák, mézeskalácsüzletek, cukorkaüzletek, halkereskedők, bodegák, kávéházak, vendéglők tulajdonosait, hogy üzleteik jellegét beadványban közöljék a rendőrséggel. A beadványhoz csatolni kell a tulajdonos, vagy az esetleges üzletvezető keresztlevelét és egy bizonyítványt, hogy az általa árusított áru nem származik zsidó cégtől. Aki a felhívásnak nem tesz eleget, annak teszi ki magát, hogy üzletét bezárják.

— **Kertes munkaházak létesítése.** Székesfehérvárról jelentik: A város törvényhatósági gyűlésén a polgármester bejelentette, hogy a város rendelkezésére bocsájtottak nagyobb összeget szociális munkák megindítására. A város ebből a pénzből kertes munkaházakat épít, sokgyermekes munkáscsaládok részére. A házakba tavasszal már beköltözhetnek. Kiépíti a város a villanytelep munkásjelölti intézményeit is.

Tarka hírek a háborúról

A német mérnökegyesület érdekes megbeszélést folytatott a háborús anyaghelyettesítés kérdéséről. Mintákat mutattak be egyes sikerültebb megoldásokról. Szerepelt például egy katonai lámpás, melyet ezelőtt sárgarézből készítettek, de már mügyantából állítják elő, Kielégítően szilárd és minden tekintetben éppoly megfelelő, mint a régi, rézből készült lámpa. Telefonpóznáról is volt szó, melyet préselt anyagból állítanak elő, fém helyett. Céljának éppoly megfelel és előnye még az, hogy ha véletlenül egy autó nekimegy, úgy sem az autó, sem a pózna nem sérül meg különösebben, mert az anyag enged.

A német tengeralattjárók, az „U”-hajók, kis testvérei az aknakutató „Rämbot”-ok, az „R”-hajók. Mig az „U”-hajók sikereiről rendszeresen a nagy nyilvánosság is értesül, az „R”-hajók szerényen és csendben végzik megerőltető és veszélyes munkájukat. Kis flotillákban dolgoznak együtt, s a térképen napról-napra kijelölt víznégyszögeket kell végigkutatniok. Az indulás után kivetik az ollókkal felszerelt aknakutató-keretet, melyet szivaralaku nagy fabója tart bizonyos mélységben a víz alatt. Az ollók elvágják az aknák köteleit, s így azok a víz színére vetődnek fel és eltávolíthatók. Alig hogy befutnak a kikötőbe és jelentik, hogy egy bizonyos vízterület aknamentes, máris készen várja őket egy új parancs és folytatódik a felelősségteljes, nehéz munka.

Nem várt konjunkturát hozott az angol muzikusoknak a háború. A háborús idegességet táncol és szórakozással gyekszenek levelezni s mindenhol, még az óvóhelyeken is nagy

a kereslet zenészekben. Egyes zenészerzők is jó üzleteket csináltak alkalmi slágerekkel. A leghíresebb katonadal volt, amely arról szólt, hogy a Tommyk majd a Siegfried-vonalra tergetik ki ruháikat mosás után. Ezen annyit kerestek a közös szerzők, hogy végül összemaradtak és bíróság elé került az ügy.

Két gyorsnászád-kapitány — két testvér mondta el élményeit a minap a német rádióban.

— A mult hónapban — mesélte az egyik tengerésziszta — egy sötét éjjelen egy angol „convoyt” közelítettünk meg. Lomhán tüntek fel egymás után a sötét hajóárnyékok, igyekeztem közéjük vegyülni és amint kedvező helyzetbe kerültem, el is helyeztem egy torpedót. Tul közel voltunk és egészen elkábulunk, mikor az olajtartályhajó felrobbant. Ezer szerencse, hogy nem benzint szállított. De nagyobb baj is volt, mert az egyik nagy romboló ugyilátszik felfedezett bennünket és teljes gőzzel felénk tartott.

Ebben a pillanatban egy hatalmas dörrenés a tulsó oldalon, mire nagy kavarodás támadt a hajók között.

— Ahá!... Itt más is dolgozik, gondoltam, s igyekeztem felhasználni a zavart, hogy a hajók között kisuhranhaszak.

Különös telepatikus érzés vett rajtam erőt, mikor egészen közelünkben, szintén kifele igyekezve, a mi naszádaink egy félreismerhetetlen sziluettje tünt fel és nem bírtam megállni, hogy át ne kiáltssak: Halló, Fritz!

— Halló, Hans! — jött a válasz. Tényleg a fivérem volt.

— **A MUNKAÜGYI MINISZTER DECEMBER 20-IG MEGHOSSZABBÍTOITA AZ IDEGENEK ELLENŐRZÉSÉRE VONATKOZÓ HATÁRIDŐT** azzal, hogy ezen napig adhatják be a szükséges iratokat az illetékes hatóságokhoz.

— **Az ifjuság katonai előképzése Spanyolországban** foglalkoztatta a kormányköröket és elhatározták ennek megvalósítását. Ugyanekkor tárgyalják egy új part alakításának tervét is.

Szemüvegét

vegye bizalommal

Kecskeméti-nél

Timisoara, Bulev. I. G. Duca 2

— **A MAGYAR KÜLÜGYMINISZTER BELGRÁDBAN.** Budapesti jelentés szerint Csáky István gróf magyar külügyminiszter a jövő hét szerdáján hivatalos látogatásra Belgrádba utazik.

A legmagasabb nyugdíj. A kormány rendeletet bocsátott ki, amelynek értelmében az állami nyugdíj és egyéb szolgáltatás, bármilyen címen is kapná is valaki, összesen nem haladhatja meg a havi negyvenöt ezer leit.

— **Titkos angol rádióleadó.** A Stefani-ügynökség riodejaneiri jelentése szerint az angoloknak Brazília fővárosában titkos rádióleadó-állomásuk van, melynek segítségével utasításokat adnak az óceánon tartózkodó angol hadihajóknak. Így magyarázható meg, az a támadás is amelyet angol hajó egy braziliai hajó ellen intézett és amelyről lapunk más helyén számolunk be.

— **Valutakihágás miatt eljárás indult** a Suchard-csokoládégyár bucurestii képviselői ellen. Az ügyészség tegnap beidézte kihallgatásra Davidescu Hugó és Rueten Frederic főtisztviselőket, akiket azzal vádolnak, hogy törvénytelen valutazületeket bonyolítottak le.

Levegőben sport

Megváltozott a futballprogram

A mai, pénteki műsorban változás állott be. A Rapid—Vulturil-mérkőzést ugyanis vasárnapra halasztották, míg a CFR—Politechnica bajnoki mérkőzést ma délután félhárom órai kezdettel a Banatul-pályán játsszák le.

— **Keresik a hat millió leles ékszerlopás tettesét.** Megirtuk hogy Bucurestiben Eckhardt Alice asszonytól különböző ékszereket loptak el hat millió lei értékben. A rendőrség megállapította, hogy a tolvaj Spulbureauu Mihail huszonöt esztendőes fiatalember. A rendőrség közléte a fővárosi lapokban a tolvaj fényképét, szemlévi adatait és az ellopott ékszerek leírását és felkéri a közönséget, hogy amennyiben Spulbureauu valahol az ékszereket értékesíteni akarná, azonnal adja át a legközelebbi rendőrnél. A feljelentő tetemes jutalomban részesül.

— **Havannal csendélet.** Severio havannal kikötőparancsnokot, amikor hivatalából lakása felé tartott, ismeretlen tettesek több revolverlövéllyel megölték. A holttest mellett levelet találtak, amelyben a tettesek megirták hogy Severio bosszúból gyilkolták meg, mert Kuba elnöke, Machado elrendelte két forradalmár agyonlövését.

— **Az arabok és a háborús propaganda.** A Stefani-ügynökség római jelentése szerint Anglia naponta növekvő aggodalommal figyeli az arabok rokonszenvének növekedését a tengelyhatalmak irányában. Az angol propaganda mindent elkövet, hogy az arabokat Anglia számára megnyerje, azonban ezek mindenképpen szeretnék szabadulni a brit uralom alól. Az angol propaganda azt a hírt terjeszti, hogy a tengelyhatalmak a maguk alá szeretnék hajtani az arabokat, amivel szemben a tény az, hogy ugyOlaszország, mint Németország őszintén kívánja, hogy az arabok elfoglalják azt a helyet a világ népe között, amely megilleti őket.

Megérkeztek a

Philips 1941-es

új típusú rádiók.

Kedvező részletek.

Philips-rádiószalon

Timisoara: I. ker. 10. Mai-utca 4. IV., Bulev. Carol 14.

Telefon: 30-21

Mé egyszer a „Hulló csillagok”-ról

Az időszerű politikusok nevéin kívül négy név és egy filmcím a legdivatosabb téma- és vitaanyag a temesvári társaságban.

Michel Simon, Victor Francen, Louis Jouvet élményien gyönyörű és művészi játékát dicséri mindenki, akinek jelent valamit a jó film, a nagyszerű színészi teljesítmény.

Mi a „HULLÓ CSILLAGOK”, Duvivier különlegesen finom művészi filmkölteménye, mely a Táncrend és a Nagy illuzió után a legragyogóbb francia film?

Miről is szól ez a film, melynél a néző egyik szemével sir, a másikkal nevet. A film tele van bölcsességgel, az élet perzselő szerelmével és szelíd megvetésével, a szerelem gyönyörűségével és borzongásával, a halál félelmével és baráti hivatgatásával.

A Scala-mozi

Timisoara

legszebb ajándékkal lepi meg a közönséget ma, pénteken a

Hulló csillagok-kal

Előadások délután 3 órától, kedvezményes jegyek érvénytelenek.

Szegény angol nők!

Stockholmból jelentik: A Svenska Dagbladet londoni tudósítója írja, hogy glicerinhiány következtében az angol hölgyek félelvénként csak egy darab ajakpirosítót vásárolhatnak. Ezen túl női fűzőket sem tognak gyártani, mert ezáltal évente 3000 tonna acélit lehet megtagarítani.

— **ÉJFELI MISE HELYETT — DELUTANI MISE LESZ TÖBB ORSZÁGBAN KARÁCSONYKOR.** Vatikánvárosból jelentik: XII. Pius pápa mindazon országokban, ahol a háború miatt az éjszakai teljes elsötétítés kötelező, külön „motu proprio” alapján megengedte, hogy a karácsonyi éjféli mise helyett december 4-én, a délutáni órákban tartsanak ünnepélyes istentiszteletet. Az istentiszteletek az elsötétítés időpontjára be kell fejeződniük (Rador).

— **Kigyulladt egy görög hajó az Atlanti-óceánon.** Londonból jelentik: Az URLA nevű angol gőzös felfogta Eugenacambanis 3476 tonnás görög hajó segélykerő jelét és a helyszínére sietve, fedélzetére vette a görög hajó legénységét. Az Eugenacambanis kigyulladt az Atlanti-óceánon.

— **Robbanás egy amerikai szénbányában.** Washingtonból jelentik: Cadizban, — Ohio államban — egy szénbányában robbanás történt. A robbanás 22 bányászt elvágott a külvilágtól. A mentési munkálatok folyamatban vannak.

— **Jövő héten megnyílik a temesvári városi könyvtár.** Radu Ilie dr. főpolgármester tegnap délelőtt Bocea Alexandru alpolgármester kíséretében megtekintette a városi könyvtárat, amelyben hónapokig tartó nagy átalakítási munkálatokat végeztek. Ezek a munkálatok immár elkészültek. A könyvtár átrendezése is véget ért. A földszinten van a könyvtár irodája és ugyanott az a helyiség is, amelyben a közönség könyveket kölcsönözhet ki. Az emeleten van az ötven kényelmes üléssel berendezett nagy olvasóterem.

— **Pórfújt a dollárokkal.** Szegedről jelentik: Lefner János, Balsa községbeli kondás Amerikában élő sógorától 10 dollárt kapott. A külföldi pénzzel megjelent Kohn Helén falusi fűszeresnél, aki a dollárért 45 pengőt adott neki. Néhány perccel később pénzügyőrök jelentek meg a fűszerüzletben és a 10 dollárost elkobozták. Kohn Helén ellen fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés vétségéért eljárás indult és a törvényszék 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Leszédült a villanyoszlopról a szerelő.** Budapestről jelentik: Megrendítő munkásszerelességet történt Budapesten — Kelenföld vasúti állomáson, ahol magasfelező villanyoszlop tartó oszlopon dolgozott Pötördi Ferenc villanyoszerelő. Munkája közben helyváltoztatás volt szükséges, ezért leoldotta magáról a biztosító övet. Ebben a pillanatban azonban megszédült és 12 méter magasból a pályatesztire zuhant. A szerencsétlen ember szörnyethalt. Özvegye és Ester nevelő kiskoru árvája gyászolja.

Jánoska Mikulása

Írta: Végső Fecene

A kis állomáson éleset zihált a vonat és Csergő Demeter nekivágott a kopogós utnak. Mikulás napjának reggele volt, Csergő sietett haza, hogy a nehéz éjszakai szolgálat után mielőbb megpihenjen a barátságos kis házauskában, ahol az asszony, meg a gyerek talán még alszik is.

Nem ment a rendes uton, rátért a barázdára, olyan kiadós fagy volt az éjszaka, hogy nem kellett félni a sártól. A kutakat már szalmával vonták be, a lovak gőzölögtek a meghajszolt test kikáprázó melegétől, Demeter husos arcát lábra csippte a metsző hideg, bajusza deresen fehérlett az orra alatt. De azért vidáman ment, kényesebbik, jó eszmájával merészen rálépett a rögök közé ékelődő pocsolólyak jéghártványára. A jég megrepedt, csilingelő csörrenéssel tört össze sarka elatt, ez a jégtörögetés olyan forma vidám hangulatot keltett, mintha mulatozás közben poharakat csapdosna a földhöz.

A falu előtt, a domb tetején, már látszott a kis fecskerakott ház fehér fala, rózsaszín cserépteteje s a tűzfalon ott ékeskedett az ismerős felírás: „Párisi Divat”. Demeter kinyitotta táskáját, kivette a piros szalaggal átkötött ágbogas virgácsot s jót suhintott vele: — hej! —

Elhallgatott: ugylátszik, főnn vannak, a házból hangok hallatszottak, még a szeszű Bodri is vesztől csahol. Ej, mi történhetik itt? Az asszony körül, élesen, nagy kiabálva, érthetetlenül és mellette vékony szoprán hang visít. Jánoska bömböl. A gyereket rakják, még pedig erősen. Amint a kuthoz ért, a kakas riadtan ugra-bugráll, tűzpiros taraját kapkodta s bolonaitotta a kendermagos, gatyás tyukokat. Bodri elhuzta a tulajdon, lábából épült vackát, anynyira ugrándozott és csaholva vonított. A malacok rettenetesen orgonálnak az ölben, mint mikor a mise végén a kántor megnyomkodja valamennyi sipot.

No, itt valami nagy baj lehet. Demeter úgy lökte be az ajtót a lábával, hogy a kilincs álkapcája kiugrott a rugástól.

— Hát illik ez a láma Miklós nap reggelén? — ripakodott rá a gyerekekre is, az asszonyra is.

— Gyere csak, apja, raked meg a fiadat! Ugy hazudik, mintha olvasná, rosszkodik hajnal óta, mintha az ördög bujt volna bele!

Jánoska arca lángolt az elkeseredéstől. A gyerekek lázadóan állt apja előtt, megkintoztan, szepegett, de minden félelménél nagyobb volt az izgalma és kétségbeesetten védte igazát:

— De igen, itt volt a Mikulás és nekem adott mindent, hogy játsszak vele...

— Hajnal fele fölébredtek arra, hogy a gyerekek nincs mellettem, — mesélte az asszony odakint a konyhában, mikor Demeter már a sarokba parancsolta Jánoskát és rázárta a szobáját, — még mondom az este, mondom, nem veszek be egy egész grammot abból a rongyos aspirinból, mert nem vagy idehaza, én meg nagyon eltalálok aludni. Fölébredtek, hideg van, az ajtó

— **Gumiszákos tolvajné garázdalkodása.** Budapestestről jelentik: Három detektív leleplezett egy tolvajszövetkezetet, amelynek négy tagja a Rákóczi uti áruházakban fosztogatott. A tolvajszövetkezet női tagjai új módszert alkalmaztak, amennyiben a ruhájuk alá gumiból készült zsákok kötöttek és ebbe rejtették el a lopott holmit. Naponta találkoztak egy kávéházban, ott eszelték ki a „haditervet”, amelynek alapján működtek. A detektívek három napi szemmelártás után, egy kapu alatt ütöttek rajtuk, éppen mikor osztozkodtak.

— **Ujból mozogódnak a svájci kommunisták.** Bernből jelentik: Annak ellenére, hogy Svájcban a kommunistapártot 1940 február 26-án feloszlatták, a hatóságok úgy észlelték, hogy a kommunisták titokban ujból működnek és röpiratokat gyártanak. Bernben, Zürichben, Luzernben és más városokban ezzel kapcsolatosan számos házkutatást tartottak és iratokat foglaltak le. Számos kommunistát letartóztattak.

— **Börtön lett a jóslás vége.** Budapestről jelentik: Járóka Anna rovttmultu cigányasszony több vidéki házánál megjelent és előadta, hogy büvöléssel sorsjegyeiket kihuzathatja és azt is meg tudja tenni, hogy a főnyereményt megnyerjék. Jé pénzért arra is hajlandó volt, hogy az elhidegült völgegyeket és férjeiket visszavezesse a nőkhez. Igen sok hiszékeny asszony népet megkárosított. A sorsjegyeket természetesen nem huzták ki, ellenben Járóka Anát hathónapi börtönre ítélték.

nyitva, nincs a gyerek. Kijövök, hát a gyerek itt ül a konyhában, minden kiforgatva, mintha tolvajok jártak volna, ő meg itt játszik a mozsárral, amit ép tegnap szidoloztam, az üvegtálat majd elrepszentette és minden pénz ott volt nála. Kirámolt mindent a szekrényből.

— A Jánoska? — hitetlenkedett a férfi. El nem tudta képzelni, mi ütött a gyerekebe, hogy mászott fel a gyerek a konyhaszekrény üveges tetejéig. Hanem tény, hogy két cserép tojástartó eltört, egy pálinkás pohárnak a talpa kicsordult, a fehérre olajozott szekrény fenekestől fölforgatva a konyhában.

— Epen ez az, ő is azt mondja, hogy nem ő volt, hanem a Mikulás.

Demeter csitította az asszonyt, rakjon csak vissza mindent, majd aztán elintézi a dolgot a gyerekekkel. Avval nekifogott a mosakodásnak úgy, ahogy az éjjeli szolgálat után szoktak. Amint a reggelire kerül a sor, az asszony bemegy a kamrába a kenyérért. Megbotlik a lába valamiben, fölveszi. Nehéz bot, olmosvégű, ijesztő szerszám. — Hát ez mi? —

Demeter is odalép, mindketten megdöbbenve nézik a nehéz szerszámot. Idegen járt itt, semmi kétség! Az egyik sarokban elszórt kénes gyufa, ilyet sem használnak Csergőék házában! Demeter izgatottan kutat tovább; az ajtó alatt, a küszöbnél feszítóvas, az ajtó szárnya alul behorpadva, az idegen látogató alul emelte meg az ajtót, a kulcsot kikötte s állkucsal nyitotta ki. A spherakni ott volt szintén a földön.

— Furcsa egy Mikulás járt itt! —

Lassan-lassan tisztázódott a rejtély: betörést kísérelt meg valami csavargó a kis házban, a falun kívül. A gyerek fölébredt, azt hitte, hogy a Mikulás neszez óvatosan a konyhában, kijött, de hogy aztán mi történt...

— Meg is ölhetett volna bennünket! — sikoltott rémülten az asszony, majd elvágódott az utólagos ijedtségtől, aztán eszmélkül szaladt a szobába, magához kapta Jánoskát, aki mindentől csak annyit értett, hogy mégis csak neki van igazsága.

— Kisbogaram, te, nem ijedtél meg? Jánoska boldogan nevetett, majd a tünező sirás közben szüppöge mesélte:

— A, pedig először nagyon mérges volt ám, forgatta a szemét, de aztán én megmondtam, hogy jó gyerekek vagyok, azokat nem bántja a Mikulás, aztán odaadott mindent, amit a konyha közepire rakott és elment, még én szoltam a Bodrinak, ne bántsa, mert ő a Mikulás...

Demeter átkarola az asszonyt és a gyereket, elővette táskájából a cukrot, így álltak a kis konyhában valamennyien, a véletlen veszedelemből szabadult új boldogságban. Odakinn elcsöndesült az udvar, a Nap szápadtan ragyogott a homályos égen, a kakas éleset, vidámat kukorékolt, a majacok szeliden fujtattak az ölben a sivalkodásuk letompult és lágy kórusba olvadt össze... Miklós nap reggele volt.

— **Temesvári anyakönyvi hírek.** Születtek: Vlad Andrei csendőrorrmester fia Cornel Nicolae, Istfan Iulian asztalos fia Alexandru, Meghaltak: Klein Erzsébet Anna hatvanhét éves, Pataki János hatvanhat éves portás, Pető Antal Attila három hónapos, Bach János hatvannyolc éves borbély.

— **Nadrágesatokat ebédelt.** Hódmezővásárhelyről jelentik: Egy férfi ügyesserepeket és nadrágesatokat fogyasztott el ebéd helyett. A különleges ebéd után kórházba szállították.

Megszüntetik az aradi itélőtáblát?

Aradon olyan hírek terjedtek el, hogy a nagyváradi Aradra költözött itélőtáblát rövidesen megszüntetik, illetve feloszlatták. Kedden ebben az ügyben az aradi városarván értekezletet tartottak és azon megjelent Maglari Andrei dr. görög keleti püspök, Montia Emil dr. polgármester, Ionescu Iuliu dr. alprefektus, Rotea Ilie megyefőnök képviselőtlen, valamint Moldovan Ion dr., Botoc Allexa dr., Lutai Cornel dr. és mások. Az értekezlet résztvevői sürgőnyileg megkeresték az államvezetőt és az igazságügyminiszteriumot a táblát további fenntartása érdekében. Legközelebb részletes emlékiratot nyújtanak át az ügyben az illetékes kormányköröknek.

SPORTSEMÉNYEK

Uszó csúcseredmény-javítási kísérlet karácsonykor Budapesten

A magyar sport karácsonykor sem szünetel, sőt a legtöbb sportágban ünnepi eseményeket készítenek elő. Így az uszósövetség rendezésében a margitszigeti fedett uszodában uszóneműverseny keretében érdekes csúcseredmény-javítási kísérlet kerül eldöntésre a 4x200 méteres gyorsváltóban. A magyar uszósportnak a két-száz méteres távon jelenleg kitünő erők állnak rendelkezésre. Erre a versenyre meghívást nyertek a német és jugoszláv uszók is, úgyhogy minden remény megvan arra, hogy a hatalmasnak gerkező küzdelemben megszületik a 4x200 méteres gyorsváltóúszás új európai csúcseredménye.

Igen érdekes küzdelmeket ígér a karácsonyi labdásport is. Erdélyi Kupát irtak ki, melyben

hat csapat vesz részt, ezek a NAC, KAC, Szeged FC, WMFC BSZKRT és Elektromos. A kupáért folyó küzdelmek már december 15-én megindulnak és a győztes két mérkőzést játszik a Ferencvárossal, január 1-én és 5-én. Nagyvárad labdarugó körében nagyon erősöknek, hogy ez a kupa nekik áll és bebizonyítják, hogy ha bajnokságban még nem is vehettek részt, mégis a NAC a legjobb csapatok egyike Magyarországon. Ez a nagy önbizalom némileg indokolt is, hiszen a zöld-fehér csapat kitünő játékos gárdával rendelkezik és ez a felállítás: Várdai—Sebők, Gáborszky—Szurdi, Juhász, Dimény—Demetrovics—Kovács II. Kovács I, Sárvári-Spielmann, Bodola, Haláti, nem is olyan rossz.

pályán. Az olasz csapat ezután Kecskeméten is szerepel az ottani városi színházban.

Vasárnap játsza a Chinezul utolsó őszi bajnoki mérkőzését

A lilá-fehérek labdarugó együttese vasárnap délután félhárom órai kezdettel játsza utolsó őszi bajnoki mérkőzését a Rapid-pályán, az ellenfél a műegyetemi csapat lesz. A Chinezul csapata nagy vereségeken ment keresztül, de a fiatalok sok tekintetben megállták a helyüket és nem egy élvezetes játékkal lepték meg a híveiket. A vasárnapi mérkőzésen kellő lelkesedéssel a mérkőzés mindkét pontját is megszerezhetik mely esetben már csaknem biztos az őszi harmadik helyezésük. Az érdekesnek ígérkező küzdelmet Caraneantu vezeti.

A mai labdarugóműsor:

A-Liga: FC Ploesti, Universitatea, Ploestiben, vezető Trandabur.

B-Liga: Rapid—Vulturii, Temesvárott a Rapid-pályán 2 órakor.

A labdarugó szövetség hivatalos közlönyében, a ROMBOL-ban még egy mérkőzés van kitűzve a B-Ligában, a CFR—Politechnica mérkőzés. Az alkerület titkártól nyert értesülésünk szerint ezt a mérkőzést itt nem jelentették be, de bizonytalan a Rapid—Vulturii mérkőzés megtartása is.

Külföldi sporteredmények

Upsala: Svédország—Olaszország 2:2. A stockholmi ugyancsak 2:2-ös döntetlen után a két ország teniszesei újból összemérték erejüket ezuttal Upsalában, de az újabb küzdelem sem hozott döntést.

Zágráb: Magyarország—Horvátország 5:2. A magyar birkozó csapat fölényes győzelmet aratott a horvátokkal szemben és a közönség nagy tetszését vívták ki.

Scarpa (Olaszország) vezeti a zágrábi magyar—horvát mérkőzést

A vasárnap Zágrábban eldöntésre kerülő Magyarország—Horvátország válogatott labdarugó mérkőzést a két nemzet illetékes szövetségeinek közös megegyezésével az olasz játékvezető, Scarpa vezeti.

Az olasz tornászok magyarországi portyája

Mint ismeretes, az olasz válogatott csapat vasárnap Budapesten szerepelt és a magyar csapattól minimális vereséget szenvedett. Az olasz csapat most vidéki városokban szerepel. Legutóbb Kolozsvárott arattak nagy sikert bemutatónkkal, a bemutató színvonalának fokozottabb emelése céljából a magyar mintacsapat több tagja is részt vett ezen a pompás sikerű tornán.

KÖZGAZDASÁG

Délkelet-Európa új gazdasági rendje

Német szakértők tárgyalnak Moszkvában is

Nagy feltűnést keltett a Déli Hírlapnak az a tegnapi jelentése, amely beszámolt a Németország és Románia között létesített és tíz évre tervezett gazdasági újjáépítési egyezményéről. Berlini illetékes körök megállapítják, hogy ez a szerződés újból igazolja azt, hogy a két állam között minden téren milyen szoros együttműködés fejlődött ki Romániának és a német birodalom-

nak — mondják ezek a gazdasági körök — közös érdeke, hogy Délkelet-Európának ezen a részében az új gazdasági rendet igyekezzenek megvalósítani. Ugyanakkor nagy bizakodással beszélnek Berlinben azokról a gazdasági tárgyalásokról, amelyeket egy német szakértőkből álló bizottság jelenleg folytat Moszkvában. Azt hiszik, hogy ezek a tárgyalások is rövidesen kedvező eredménnyel végződnek.

A vállalatok volt zsidó ügyészei helyébe keresztény ügyvédek egy bizottság nevez ki

Az október 17-én kihirdetett és a zsidó vallású ügyvédek gyakorlatára vonatkozó rendeltörvény értelmében külön bizottság alakult Temesvárott, amely bizottságnak az elnöke Deleanu Stefan törvényszéki főelnök, tagjai Brudariu Adrian ügyvédkamara dékán és Radu Ilie dr. főpolgármester, titkára pedig Ramneanu Calus dr. ügyvéd. A bizottság első ülésében határozatot hozott a kereskedelmi és ipari vállalatoknál alkalmazott zsidó ügyvédeknek és jogvégezt alkalmazottaknak etnikai románokkal való helyettesítése tárgyában. Ezen határozattal a vállalatokat a bizottság megkeresi az összes vállalatokat, melyeknek 1939 január 1-től 1940

október 17-ig zsidó ügyészei (ügyvédek, ügyvédjelöltek, vagy jogvégezt alkalmazottak) vol-

tak, hogy ezeknek a nevét, alkalmaztatási idejét és bármilyen címen élvezett javadalmazását az ügyvédi kamara mellett működő felügyeleti bizottságnál jelentésük be.

A bizottság most újból összeült és elhatározta, hogy októberi döntését az összes cégnek megküldi, egyben felhívják a figyelmet arra, hogy a keresztny ügyvédeknek zsidó ügyvédek helyébe való alkalmaztatása csak a bizottság jóváhagyásával eszközölhető. Ez a bizottság osztja szét azon ügyészi állásokat, amelyek zsidó ügyvédek töltötték be, amiről úgy az illető vállalat, mint a kijelölt ügyvéd is rövid időn belül értesítendő.

A dunai hajózás szünetelése. Bucurestiből jelentik: A dunai hajózás december 6-án megszűnik. Amennyiben azonban az időjárás kedvező marad, úgy a személyforgalmat és az áruszállítást tovább folytatják.

ROMANIA BENZINT SZALLIT TÖRÖKORSZAGNAK. A Rador isztambuli jelentése szerint a törökországi petróleumközpont vezetője visszatérve Bucurestiből kijelentette, hogy Románia legkorreltebb módon betartja a megállapodást és pontosan szállítja azt a petróleum és benzinnemennyiséget, amelyre kötelezte magát. Kijelentette továbbá, hogy Törökország megfelelő tartalékok felett rendelkezik és nem fenyeget az a veszély, hogy ezek kimerüljenek.

Angol-török fizetési egyezmény létesült, amint azt a Reuter távirati ügynökség Isztambullól jelenti. A török és angol font közötti arány napjainkban a jelenlegi tényleges helyzetet vetik.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara közlése. A temesvári kereskedelmi és iparkamara a nemzetgazdasági minisztérium rendelte alapján felhívja mindazokat a cégeket, amelyeknek a kiürített területeken van a székhelye, fiókja, vagy ügynöksége, hogy ezt legkésőbb január 1-ig jelentésük be. A kamara továbbá közli mindazokkal a magán- és társaságokkal, amelyek székhelyüket az egyik városból a másikba helyezik, vagy fiókokat nyitnak, hogy erre vonatkozó kérvényeiket a nemzetgazdasági minisztérium illetékes igazgatóságához címezve, a kamara cégjegyzési hivatalához nyújtsák be.

Újra működnek a temesvári munkakamara ügyészségének tagjai. A temesvári munkakamara tudomására hozta a magántisztviselőknek, munkásoknak és iparos mestereknek, hogy a kamara jogi osztályának ügyvédei, akik katonai szolgálatot teljesítettek, ismét itthon tartózkodnak és felvették tevékenységüket. Dél előtt tizenegy és egy óra között az érdekelteknek felvilágosítással és jogi tanáccsal ismét rendelkezésére állanak.

A háborus adósságokat fizetni kell! A német távirati iroda newyorki jelentése szerint Sterling altengernagy egy Clevelandban tartott beszédében kijelentette, hogy az Egyesült Államoknak el kell foglalni a francia tulajdonú képező Martinique szigetét ellenértékül azoknak a háborus adósságoknak, amelyeket Franciaország a mai napig sem fizetett meg. Ez a sziget különben is veszedelmet jelent az Egyesült Államok részére — mondotta az altengernagy — mindaddig, amíg a franciák tulajdonában marad.

Hivatalos devizaárfolyamok. A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második az eladást jelenti) 107 százalék felárral: dollár 211.65—217.97, svájci frank 49.16—50.61. Devizák 38%-os felárral: ang. font 567.87—584.00, svájci frank 32.78—33.40, francia frank 3.24—3.31, német márka 49—50 felár nélkül), olasz lira 9.50 (felár nélkül), pengő 26.50—27 (felár nélkül), cseh korona 4.68—4.77, dinár 2.89—305 (felár nélkül), török lira 82.92—92 (felár nélkül).

A bányai gabonapiacra az üzleti forgalom tartott. A piaci árak a következők: buza 920 lei, tengeri 700, takarmányárpa 620, sörárpa 850, zab 520, napraforgómag 950, korpá 700 lei százkilónként, a tökmag 20 lei kilója.

HOTEL SZABÓ

BUDAPEST, IV., EGYETEM-U. 7.

Hotel Szabó a belváros középpontjában fekszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-, meleg folyóvíz, telefon, stb.) Polgári szálló — polgári árak!

Rádió

Péntek, december 6.

Bucuresti: 13.15 Időjelzés, vízállásjelentés, utána művészeti közlemények és sport hírek. 13.30 Rádiózenekar (Ketelbey és Ponchielli). 13.50 Hírek németül. 14.00 Zene gyermekeknek (Hanglemezek). 14.10 Hírek. 14.30 Román népzene. 15.00 Hírek, közművelődési közlemények. 18.30 Időjelzés, utána Stanescu-zenekar. 19.30 Balettzene (Hanglemezek). 19.45 Hírek németül. 20.00 Hírek. 20.20 Operarészletek. 20.45 Felolvasás. 21.05 „A születésnap”, Ion Manu hangjátéka. 22.00 Hírek, sportközlemények. 22.25 Táncczene (Hanglemezek). 22.50 Német és olasz hírek. 23.10 A táncczene folytatása (Hanglemezek). 23.20 Francia hírek.

Budapest I: 11.20 és 11.45 Felolv. 13.10 Ifjúsági énekkarok. 13.40 Hírek. 13.55 Magyar művészletek. 14.20 Időjelzés. 14.30 Szórakoztató zene. 15.30 Hírek. 16.20 Katonazene, közben 16.40 Mit főzzünk? 17.10 Mikulás-mese (Zenés előadás). 17.45 Hírek. 18.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Hámory Imre magyar nótákat énekel cigányzenekari kísérettel. 19.00 Sportközlemények. 19.10 A rádió szalonzenekara. 20.00 Magyar, német és román hírek. 20.20 Horthy Miklós kormányzó névnapj üdvözlése. 20.45 Miklós napi hangképek. 21.40 Hírek.

Árverési hirdményeket és bármilyen hivatalos hirdményt terminusra megjelentet valamennyi fővárosi és vidéki napilapban vagy a Mon. Oficialban a

Rudolf Mosse

aradeali központja, Arad, Str. Eminescu 8.

TELEFON 17—11.

Budapest II: 18.15 Felolvasás. 18.40 Gyorsíró-tanfolyam. 19.00 Hírek. 19.10 Iniczky tánczenekara, közben 19.40 Felolvasás (Ásványok Erdélyben). 20.20 Hanglemezek. 21.00 Hírek német, olasz, angol

Szombat, december 7.

Bucuresti: 7.00 Hírek. 13.15 Időjelzés, vízállásjelentés, művészeti és sportközlemények. 13.30 Julea zenekar énekszámokkal. 13.50 Hírek német nyelven. 14.00 A hangverseny folytatása. 14.10 Hírek. 14.30 A hangverseny folytatása. 15.00 Hírek, kulturális közlemények. 19.30 Időjelzés, utána régi zene hanglemezeiről. 19.00 Hanglemezek. 19.20 Nápolyi dalok. 19.45 Német hírek. 20.00 Hírek. 20.20 Énekszámok. 20.45 Felolvasás. 21.00 Rádiózenekar énekszámokkal. 22.00 Hírek, sportközlemények. 22.25 Szórakoztató zene hanglemezeiről. 22.50 Német és olasz hírek. 23.10 A hangverseny folytatása. 23.20 Angol nyelvű hírek.

Budapest I: 7.40 Torna, hírek, hanglemezek. 11.00 Hírek. 11.20 Felolvasás. 11.45 Felolvasás. 13.10 Zongorahangverseny. 13.40 Hírek. 13.55 Hegedűszámok zongorakísérettel. 14.30 A kölcsény-émléktábla leleplezése. Helyszíni közvetítés. 14.50 Hanglemezek. 15.30 Hírek. 16.20 Szalonzenekar. 17.10 Ifjúsági rádió. 17.45 Hírek. 18.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15 Nagykarácsony éjszakája (Karácsonytáji népszokások és népelemek). 18.50 Hangképek. 19.20 Cigányzene. 20.00 Magyar, német és román nyelvű hírek. 20.20 Szalonzenekar, közben 20.55 Küllügyi negyedóra. 21.40 Hírek.

Budapest II: 18.15 Missziós üzenetek. 18.45 Sári Elemér cigányzenekara. 19.00 Hírek. 19.10 Hanglemezek. 19.30 Mezőgazdasági félóra. 20.00 Táncczene. 20.35 Felolvasás. 21.00 Német, olasz, angol és francia nyelvű hírek. 21.20 György-hármas műsora. (Zongora, hegedű, gordonka.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő.

LEVELEZÉS ÉS HÁZASSÁG a törvényes intézkedések miatt nem közölhető. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy le, legkisebb apróhirdetés tíz le. Vasg betűvel szavanként kettő le, legkisebb apróhirdetés husz le. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 15 szög 20 le, minden további szó egy le. Vasg betűvel legkisebb apróhirdetés 15 szög 30 le, minden további szó kettő le. Jelge és „Cim a kiadóban”-hirdetések után öt le pótdíj fizetendő. Apróhirdetéseket felvesz: I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Bratianu 3. Tel. 28—10. II. kerületben: Hayer-tözsde, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cartan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flauder trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: March trafik, Piata Küti. — Nőgrády trafik (Corso mozi mellett). — Vass trafik, Piata Dragalina 6. Telefon: 45—06. — Wittek trafik, Bulevardul Regele Carol 54. — Galgozay trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18. Apróhirdetéseket Aradon a főkiadóhivatal vesz fel: Bratianu-u. 2-4 (Minorita palota) és Rudolf Mosse hirdetési irodája.

Állást keres

Intelligens nő minden munkában jártas, házvezetőnőnek ajánlkozik. Szerény igényű, de jó bánásmódra reflektál. Irodai vagy más bizalmi állás: is vállal. Szíves megkereséseket „Ambiciózus” jelígre a timisoarei kiadóba kér. (2106)

Alkalmazás

Tanulóéányok varrodába azonnalra felvételnél. II., Bulevard Carol I. 11. szám, I. emelet, ajtó 14. (1872)

Lakás

Kiadó 3 szoba komplett, központi fűtés, 4 szoba komplett beburorozva, 6 szoba, hall, továbbá 2 szoba fürdőszobával használattal, továbbá 1 szobás lakások és burorozott szobák. Közlebbi felvilágosítás Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. Földszint 10. (2119)

Egyszobás lakást keresek a központban. Címet az aradi kiadóba kérek. (4702)

Majomtulajdonosok

Malmok eladását, vételét, cserélését közvetíti Hatschek-ügynökség, Arad, Bv. Carol 46. Telefon: 16-95. 4656

Adás-vétel

Használt biciklit megvételre keresek. Címet a timisoarei kiadóba kérem. (2112)

Petroleumkályha, villanyfűző, női aranyóra, fülbevaló, szekrény, mosdó, könyvállvány, gramofon 30 darab lemezzel, rádió, damasztörülközők, egyszerű evőeszköz és még több más tárgy eladó. Timisoara II., Str. O. Isosif 28. (2110)

Petroleumkályhát használtat, de hibátlan állapotban megvételre keres Foto Engel Timisoara I., Piata Libertatii 4. Telefon 34-30. (2116)

Osáladi ház rónaci templomhoz közel, eladó. Érdeklődni: Timisoara IV., Str. Pop de Basesti 39. Gera József. (1857)

Fogászok! Elutazás miatt használt elektirikus öntökészülék 220 voltra, sürgősen olcsón eladó. Timisoara V., Str. Banui Maracine 26. (1868)

Céger-tábla vaspléhből 8x1 méter hosszú, különböző üveg reklámtáblák, lapos kirakatszekrény, ruhafogas, 6 ebédli borszék, szobaklozet eladó. Timisoara I., Strada Grigorescu 4. Szuterénműhelyben. (1863)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

Waltrich

fodrász, Timisoara

II., Traian-ér és Str. Stefan cel Mare sarok.

1-2-3-6 villamos megállójánál

Veszek! Használt, jókarban levő römököt. Timisoara II., Piata Traian 8. sz. Érdeklődni (Gradjel.) (1869)

Figyelem! Egy és fél tonnás „Ford” teherautó, jó gumikkal, olcsón eladó. Továbbá 8-as „Máv.” golyós cséplő herefejtővel, magánjáró lokomobillal, komplett, 170.000 lei. 6-os „Hofherr-Schranz-Clayton-Schutleworth” 65.917. számú körilgyűrűs cséplő! 100.000 lei. 8-as „Hofherr-Schranz” körilgyűrűs cséplő 85 ezer lei. Hanomag V. D. traktor kitűnő karban 90.000 lei. Cserét is kötök. Balogh Arad, Bulev. Reg. Ferdinand 65. (1871)

Zongora, félhosszu, masszív, olcsón eladó. Arad, Str. Eminescu 8. szám. Bővebbet a portásnál.

Különbéle

Teljes elátást kaphat fiatal fiatal hölgy az I. kerület központjában azonnal. Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. földszint 10. (2117)

Háztulajdonosok! Főberlők! Kiadó vagy átadó lakásait legjobb feltételek mellett kiadjuk komoly lakóknak. Timisoara I., Sft. Ion 7. Földszint 10. (2118)

Házcsere. Családi ház 2 szoba, fürdőszoba és 1 szobás ház, sertéshizlalda 70 disznó számára, óriási kert és udvar, 500.000 lei értékben Timisoara külvárosában eladó, vagy cserélhető kolozsvári ingatlanl. Két ikerház, három szoba és két szoba komplett, kert a IV. kerületben 500.000 lei, cserélendő kolozsvári, vásárhelyi vagy váradai ingatlanl. Ezenkívül több magyarországi bérház, családiház, földbirtok cserélhető timisoarei ingatlanl. Közlebbi felvilágosítás: Timisoara I., Str. Sft. Ion 7. szám, földsz. 10. szám. (2115)

Romániai cséplőgépet cserélek Magyarországon levő cséplőgépekkel, vagy traktorokkal. Továbbá 80.000 lei értékű ardehegyaljai vagy becsereendő bármilyen magyarországi ingó, ingatlanl. Valentin Arad, Str. Ciocarliei 5. (1870)

Szép akar lenni?

Használjon KULKA-féle lilliomtejkremet. Lilliom-tejszappant és lilliom-pudert, három színben. Kapható kizárólag a

Városi gyógyszerárban

a „Fekete Sas”-hoz az Arany Szarvas épületében

Timisoara I., Piata I. C. Bratianu

HATSCHKEK

Ingatlanforgalmi iroda

Arad, Bulev Carol 46, Telefon 16-95.

6,500.000: főtéri bérházkomplexum, nagy hozam, 5,000.000: Ugyanott részben új, 10 százalékos jövedelem, 4 millió 800.000 nt, 5 százalékos hozamu luxusbérház, 3 millió: piactéri sarokház 11 százalék jövedelem, 2,500.000: központban új emeletes, 7 középnyag lakással, 2,200.000: belv. új, modern emeletes bérház 160.000 lei hozam. 2 millió-100.000: új, társadalmi biztositónál, emeletes 5 lakásos luxusbérház netto 120.000 jöv. 1,800.000: belv. emeletes 5 lakással. 1,650.000: főtér mellett emeletes, 4 összkomf. lakás, nagy telek, 1,300.000: Catedrálisnál sarokház, 2 üzl. 5 lakás, fürdőszobák, 10 százalékos jövedelem, 1,200.000: új emeletes, modern bérvilla, 3 lakás. 1 millió: 2x4 sz. cotatevilla, külön ház. lak. nagy kert, 980.000: Főtérmél 1x3 sz. parkett, fürdőszoba. 1x2, 5x1 sz. kompl. jól jöv. 850.000 Várohához közel emeletes sarokház, telekárban. 800.000: Belvárosi 5 sz. és 2 sz. fürdősz. és 2 komplett kis lakás, 600 öl gyűnőcsés, telekárban. 750.000: U. o. bérház, 1x3, 2x2, 11x1 sz. teljes lakás. 10 százalékos hozam. 700.000: emeletes 2x2 sz. villa, kert 650.000: Belv. 5 lakás, elfelezhető telek. 550.000: Saguna utnál 3 lakás, mind fürdőszobával, 500 öl kert, 520.000: II. ker. saroküzlet, 2x3 sz. fürdősz. lakás, 460.000: Marasesti-ut táján 8 lakás, 10 százalékos hozam. 440.000: Telv. 1x3, 3x2 sz. komplett lakás, közművek, 400.000: Urániánál 2 lakás, fürdősz. 350 ezer: Radnai-uton félemeletes 4 lakással, 300.000: Belv. mellett 2 üzet, 3 lakás, beépíthető telekfront. 270.000: Saroküzlet ház 32 ezer hozammal. 240.000: Central-moziná 2x2 sz. teljes lakás. 200.000: Per navei sarokház 5 kis lakás, jó hozam 160 ezer: Gyermekekórháznál üzl. sarokház, 2 lakás, 100.000: Textilgyárnál új 3 szobás. Földek, telkek, szőlők, malmok Városközi csereingatlanok minden érfokozatban. 4657